

ପ୍ରଶ୍ନ - ଏହାକିମ ଶବ୍ଦାବଳୀର
ମାତ୍ରିତ୍ୟ ପାଠାଇଲୁ କୁଣି ଆଶିବାରେ
ପରାମରଶ ହେବାର କାଳଶ କିମ୍ବା ?

ଉତ୍ତର: ଯଦି ସାହିତ୍ୟକୁ ଆମେ ଶତାବ୍ଦୀଭେଦରେ ବିଚାର କରିବା, ତେବେ ସାହିତ୍ୟ ଯୋଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଯାନ୍ତ୍ରିକ, ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶର ନିଜସ୍ଵ ନିୟମ ରହିଛି । ସାହିତ୍ୟ ତାକୁ କି ଯୁଦ୍ଧ, ପରିମାଣରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ; ତେବେ ଅଧୁକ ପରିମାଣରେ ତାକୁ ପ୍ରତିପଳିତ ହିଁ କରିବ ।

ଚିନ୍ତାକଲେ ଧରନ୍ତୁ ଆମେ କୌଣସି
ଗୁହରେ ଉପନିଶଶ ସ୍ଥାପନ
କରିପାରିବା । କିନ୍ତୁ ଏସବ ଯଦି ହେ,

ଉତ୍ତର: ସହିତ୍ୟକୁ ଆମେ ଶତାବ୍ଦୀଭେଦରେ ବିଚାର କରିବା, ତେବେ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ସହିତ୍ୟ ଅଧ୍ୟାବଧୁସୃଷ୍ଟିହୋଇନାହିଁ । ଏ ଶତାବ୍ଦୀର ସହିତ୍ୟ ତା'ର ମିଜସ୍ତ ପରିଚୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟସାପେକ୍ଷ । ସଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟାୟ ମେଇଥୁବା ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ସହିତ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାପାଇଁ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ଘଟଣା ଓ ଭାବଧାରାମାନ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ: ଯଥା, ଦୁଇ ଦୁଇଟି ମହାୟୁଦ୍ଧ; ସମାଜବାଦୀ ବିପୁଳ, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଯାନ୍ତିକ ଆବିଷ୍କାର—ଉଦ୍ଭାବନରେ ନହିଁ ନଥିବା ଚମହାର, ମନୋବିଶ୍ଵାସଣ, ନାରୀ—ସଚେତନତା, ବ୍ୟକ୍ତି—ସ୍ଥାଧାନତା, ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଏବଂ ଔପନିବେଶିକତାର ତେବେ ସହିତ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ହେବ ନାହିଁ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଯାନ୍ତିକ, ସାମାଜିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିଜାଗର ନିଜସ୍ତ ନିୟମ ରହିଛି । ସହିତ୍ୟ ତାକୁ କି ଯୁଦ୍ଧ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ; ତେବେ ଅଧୁକ ପରିମାଣରେ ତାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ ହିଁ କରିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ: ଅର୍ଥାତ୍ ସହିତ୍ୟ ନିଜେ କୌଣସିବାର ନାହିଁ

ଉତ୍ତର—ଆମେ ଭାବପ୍ରବଣହୋଇ ପ୍ରାୟତ୍ତେ କହିଥାଉଁ, ସହିତ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଓ ଲଟପାଳଟ ହୋଇଯିବ । ସେମିତି ବାସ୍ତବରେ ହୁଏ ନାହିଁ । ଆପଣ ସାମାଜିକ କୁଣ୍ଡି କଥା କହିଲେ ବୋଲି ମୁଁ ଏକଥା କହୁଛି । ତେବେ ସହିତ୍ୟ ମାନସିକ କୁଣ୍ଡି

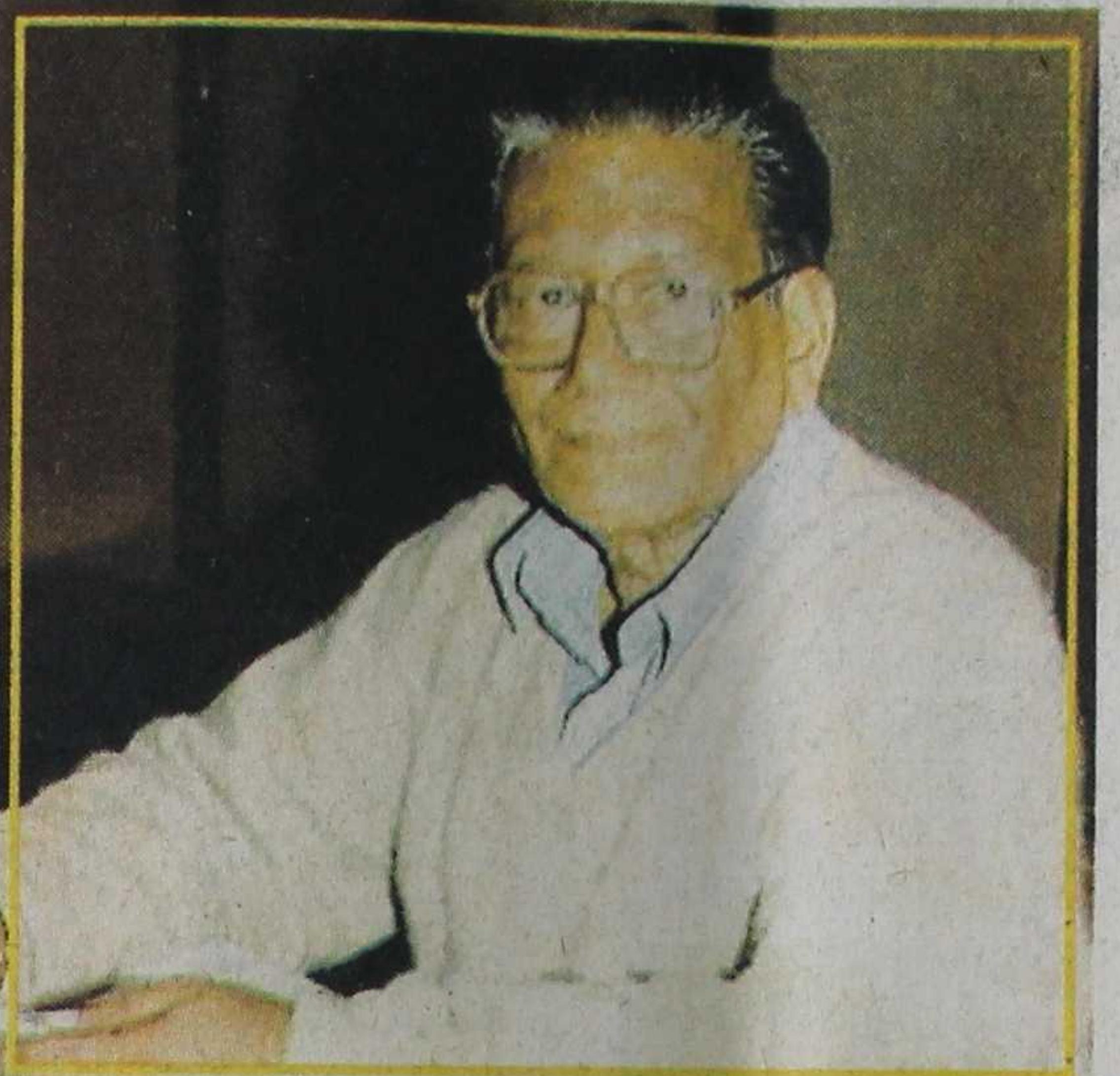
ଯୁଗରେ ତାହା କ୍ଷାପ୍ର ଗତିରେ ବଦଳିଛି । ବିଭୂମନା ହେଲା, ଆଜି ଆମେ ଜୀବନ—ଶୈଳୀକୁ ହିଁ ସମଗ୍ର ଜୀବନ ବୋଲି ଧରି ମେଇଛୁଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପରଠାଉରିଆ ତଙ୍କରେ ଆମେ ଜୀବନ ଧାରଣ କରୁଛୁ । ପିଲାଙ୍କ ପାଠବୋଇଠୁଁ ଆରମ୍ଭକରି ପ୍ରୟୁକ୍ଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଥାକଥୁତ ତଣ୍ଣିକଟା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଗଣ ମାଧ୍ୟମର ଅସହ୍ୟ ଅଣ୍ଣୀଳତାଠୁଁ ରାଜନୀତିରେ ନାହିଁ ନଥିବା ଦୁର୍ମାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ— ଏ ସାମ୍ବୁଦ୍ଧିକ ଜୀବନ—ଶୈଳୀରେ କେହି ବାସ୍ତବିକ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ନୁହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଏପରି ପରସ୍ପର ଛଦ୍ମାଳୟ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଅନ୍ୟକୁ ଦାୟୀ କରି ନିଜେ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ବୋଲି ନିଜକ ରହାଇ

ତେବେ ସାହିତ୍ୟ ଯୋଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ସୁଗରେ ତାହା କ୍ଷାପ୍ର ଗତିରେ ବଦଳିଛି ।
ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଯାନ୍ତିକ, ସାମାଜିକ, ବିଭୃତନା ହେଲା, ଆଜି ଆମେ ଜୀବନ-
ରାଜମୌତିକ ଓ ଅର୍ଥମୌତିକ ବିଜ୍ଞାନର ଶ୍ରେଣୀକ ହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଜୀବନ ବୋଲି

ନିଜସ୍ବ ନିୟମ ରହିଛି । ସାହିତ୍ୟ ତାକୁ କି ଯୁଦ୍ଧ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ; ତେବେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ତାକୁ ପ୍ରତିପଳିତ ହଁ କରିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ଅର୍ଥାତ୍ ସାହିତ୍ୟ ନିଜେ କ୍ରାନ୍ତି ଆଣିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତର- ଆମେ ଭାବପ୍ରବଣାହୋଇ ପ୍ରାୟତ୍ତଃ କହିଥାଉଁ, ସାହିତ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ଓ ଲଟପାଳଟ ହୋଇଯିବ । ସେମିତି ବାସ୍ତବରେ ହୁଏ ନାହିଁ । ଆପଣ ସାମାଜିକ କ୍ରାନ୍ତି କଥା କହିଲେ ବୋଲି ମୁଁ ଏକଥା କହୁଛି । ତେବେ ସାହିତ୍ୟ ମାନସିକ କ୍ରାନ୍ତି ଧରି ନେଇଛୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପରଠାଉରିଆ ତଙ୍ଗରେ ଆମେ ଜୀବନ ଧାରଣ କରୁଛୁ । ପିଲାଙ୍କ ପାଠବୋଲ୍ଟୁ ଆରମ୍ଭକରି ପ୍ରୟୁକ୍ଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଥାକଥୁତ ତଣ୍ଡିକଟା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଗଣ ମାଧ୍ୟମର ଅସହ୍ୟ ଅଣ୍ଣୀଲତାଠୁ ରାଜନୀତିରେ ନାହିଁ ନଥୁବା ଦୂର୍ମୀତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ- ଏ ସାମ୍ବୁଦ୍ଧିକ ଜୀବନ- ଶୈଳୀରେ କେହି ବାସ୍ତବିକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହୁଣ୍ଟି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଏପରି ପରସ୍ଵର ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଅନ୍ୟକୁ ଦାୟୀ କରି ନିଜେ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ବୋଲି ନିଜକ ବଞ୍ଚାଇ

ମନେ କି ଦାସଙ୍କ ସହ ପ୍ରକଟାଇର

ଆଜ୍ଞାମାନିକାର ପରିଚୟ

ଆତ୍ମପରିଚୟ | ଦୃଷ୍ଟି ୧ ସଂଖ୍ୟ

ବିଲୋପ, ରାଜତଳ୍ଳ ତଥା ସାମନ୍ତରାଦର
ଅବସାନ, ସୋଭି ଏଟ କମ୍ବୁୟନିଜିମର
ଉତ୍ତଥାନ ଓ ପତନ, ଏସବୁ ସେ ତାଲିକାର
ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏମନ୍ତ ଘଟଣା ଏହି ନୂତନ
ଭାବନାମାନ ସହିତ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା
ଅନିବାର୍ୟ । ତେଣୁକରି ଆମେ ବିଶ
ଶତାବ୍ଦୀର ସହିତ୍ୟର କେତେକ ଚାରିତ୍ରିକ
ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ନିର୍ମପଣ କରିପାରୁଥିଲୁଁ ।

ଆଣିପାରେ । ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହା ଏକ ସାମ୍ବୁଦ୍ଧିକ ଆତ୍ମ-
ମାନସିକ କ୍ରାନ୍ତିଆସିବା ଫଳରେ ସମାଜ—
ଜୀବନରେ ତା'ର ପ୍ରଭାବ ଅବଶ୍ୟ
ପଢ଼ିଥାଏ । ରୁଷୋ କିମ୍ବା ଭଲ୍ଲତେଆରଙ୍କ
ଲେଖା । ଯୋଗୁଁ ଫରାସୀ ବିପୁଲ
ହୋଇନଥୁଲା । ଯେଉଁ ସାମ୍ବୁଦ୍ଧିକ' ପ୍ରତାରଣା । ଗୋଟାଏ ଘଟଣା ମୁଁ କେତେ
ଥର କହିଛି । ଭାରତର କୌଣସି
ନଗରାରେ ଏକ ସାହିତ୍ୟ—ସମାରୋହରେ
ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଯାଇଥାଏ । ଅଭ୍ୟର୍ଥନା
ସମିତିର ସଭାପତି, ନଗରାର ମେୟର
ମହୋଦୟ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲିଥା'ଛି ।
ଖ୍ୟ ଦେହରେ ଲଗା ଦୋଇଥାବା ଏକ

ଏକଙ୍ଗିଶ ଶତାବ୍ଦୀର ବସ୍ତୁସ ବଢ଼ିବା
ଙେ ସଙ୍ଗେ ଏ ଶତାବ୍ଦୀର ସୃଷ୍ଟି
ହିତ୍ୟର ମଧ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ନିର୍ମୂଳିତ
ହେବ । ଆଶା କରାଯାଉ, ବିଂଶ
ଶତାବ୍ଦୀର ନାନାଦି ଅଭିଶାପର ପୁନରାବୃତ୍ତି
ଶତାବ୍ଦୀରେ ହେବ ନାହିଁ । ଧରନ୍ତୁ
ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ କହୁ ଶୁଭଙ୍କର
ଶାପ; ଧରନ୍ତୁ ମଣିଷ ଅମାପ,
ଆମ ସୌରଶ୍ରଦ୍ଧର ଉପଯୋଗ କରି
ବନ୍ଦୟାତ୍ । ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସୁଗମ
ନେବ । ଆହୁର କଞ୍ଚନାପ୍ରବଣ ହୋଇ

କେତେକ ଦଳିଲ ହେଲେ ସେବକୁ ଅଣ୍ଟୁଳ ପୋଷ୍ଟର ଆଡ଼େ ଅର୍ବାଚାନ ଲେଖା । କେହି କେହି କହନ୍ତି, ‘ଟମକକାଙ୍କ କୁଟୀର’ ଯୋଗୁ ନିରକ୍ଷର ବସ୍ତି ବାଲକଟିଏ ଟେକା ଆମେରିକାରେ ଦାସତ୍ୱ ପ୍ରଥାର ବିଲୋପ ମାରୁଥାଏ । ସେ କାଳଙ୍କମୟ ପ୍ରଥାର ଜାକିଜୁକି ହୋଇ ରହିଥିବା ନାୟକ— ନାୟିକାଙ୍କୁ ସେ ଅଲଗା କରିଦେବାକୁ ବନ୍ଧପରିକର । ଛାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସଭ୍ୟ । ମେୟର ସେ ବାଲକ ଆଡ଼େ ଚିହ୍ନାର କରନ୍ତେ ସେ ପଳେଇଗଲା । ମେୟର ମୋତେ ଅନାଇ ବଡ଼ ବିଚଳିତ କଣ୍ଠରେ ମନ୍ତ୍ରଜ୍ୟ ଦେଲେ, “ଦେଖୁଛନ୍ତି, ଏ ପିଲାର ମାନସିକତା ? ତା’ ମନ ଭିତରେ ଖାଲି

କେହୁ ସାହୁତ୍ୟ ଏକାଦେମୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୁଲାଭ ‘ଫେଲୋସିପ୍’
ପାଇଁ ଚଳିବରସ୍ ମନୋନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି ବିଶ୍ଵ କଥାବାଚକ ତଥା
ସାହିତ୍ୟକାର ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ମନୋକ ଦାସ । ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଭାବରେ ଏହି
ଗୌରବର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରୀ ହୋଇ ସେ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କୁ ଗୌରାବାନ୍ତିତ
କରିଛନ୍ତି । ଏ ଉପଳକ୍ଷେ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ଏହି ମନୀଷୀଙ୍କଠାରୁ
ଆମେ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଭିମତ ଚାହିଁଥିଲୁ । ନବବର୍ଷ
ଅବସରରେ ଆମାର ସୁଧୀ ପାଠକଙ୍କୁ ଏହା ନୂଆ ଦିଗ୍ବିଦ୍ୟନ ଦେବା
ସହ ମନୋଜପ୍ରେମୀ ମହୁଆଳା ପାଠକବରଗୁ ଅପୁରୁତ ପ୍ରେରଣା
ମୋଟାକୁ ଘୋଲି ଆଶି ॥

କଳଷତା ଭର୍ତ୍ତ । ”

ମୁଁ ଟିକିଏ ଗରମା କଣ୍ଠରେ ମେୟରଙ୍କୁ ମେ
କହିଲି, “ ପିଲାଙ୍କୁ କାହିଁକି ଦୋଷ
ଦେଉଛନ୍ତି ? ଯେଉଁ ବର୍ଗର ଏ ଚିତ୍ରର
ନିର୍ମାତା, ଯେଉଁ ପିଶାଚଟି ଲୋକଙ୍କ
ଜୀବନୀଶକ୍ତି ଶୋଷିନେବା ପାଇଁ ଏତଳି
ଅସଭ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛି, ଯେଉଁ
ପ୍ରାଣୀଯୋଡ଼ିକ ଏହି ଭଳି ଅଣ୍ଣାଳ ତଙ୍ଗରେ
ନିଜନିଜଙ୍କୁ ସଗର୍ ପ୍ରକଟ କରିଛନ୍ତି,
କଲୁଷତା ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ନା
ବାଳକଟି ଭିତରେ ? ”

ଆମେ ସଭାକଷରେ ପହଞ୍ଚି
ଯାଇଥିଲୁଁ । ମୁଁ ଯାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅଛି

ତେ ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଫେସର ପଛରୁ
ଆମେ କମିନ୍ଦି ଲାଦିଲେ ‘ମହାନ୍ ।

ମେ କଲ କ'ଣ ? ମେଯୁର ମହୋଦୟ
ଏ ପରା ସେ ଚିତ୍ରର ପ୍ରୟୋଜନ !’
ମେଯୁର ମହୋଦୟ ଯେତେବେଳେ
ଶ୍ଵର ଉପରେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ,

ତେବେଳେ ସେ ପରିସ୍ଥିତିର ଚିତ୍ର
ଓରୁ ନିଜ ଭୂମିକାଟି ସଚେତନ ନହେଲେ
ଏହି ଚିତ୍ରର ଭାବରେ କାଟି ରଖୁ
କିତକ ଦେଖୁଥିଲେ । ଏହା ହିଁ ଆମର
ପ୍ରଶ୍ନ : ମନେହୁଁ ଏ, ପୌରାଣିକ
ସାହିତ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାହିତ୍ୟ
ଅମରଦ୍ଵାରା ଲାଭ କରିପାରି ନାହିଁ । ଆପଣ
କିମ୍ବା କହୁନ୍ତାମି ?

ଉତ୍ତର-ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁର୍ୟ ମୁଖ୍ୟତ୍ୱ
ଆଜି ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଭାବ ଠିକ୍ । ତେବେ ପୌରାଣିକ ସହିତ୍ୟର ମଧ୍ୟ
ପକ୍ଷାକୃତ ଦୁର୍ଗଳ । ଏକଦା ପୋଥିକୁ ଏକାଧୂକ ସ୍ତର ରହିଛି । ବେଦବା ଉପନିଷଦ

କିମ୍ବା ନମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅମର ।
ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ ବା ଭାଗବତ
ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଅମର । କିନ୍ତୁ
'କଥାସରିତ-ସାଗର' ବା 'ପଞ୍ଚତଳ' ମଧ୍ୟ
ଅମର । ସେସବୁ ପୌରାଣିକ ନହେଲେ
ମଧ୍ୟ ଜାଗନ୍ନର ବୃଦ୍ଧତର ସତ୍ୟର ଏକ ଝଳକ
ସେସବୁ ଡିତର ମିଳିଥାଏ ।

ଘରିନାହିଁ । ଆମର ଆବେଶ, ଅନୁଭବ,
ଭାବୋନ୍ଧ୍ଵାସ, ପ୍ରେମ, ଘୃଣା, ହିଂସା
ପ୍ରତିହିଂସା—ଏସବୁ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ
ତଳେ ଯାହା ଥିଲା, ଅଜିବିତାହାହିରିଛି ।
ଅଭିଜ୍ୟକ୍ରିର ଶୈଳୀ ଓ ତଙ୍ଗତାଙ୍ଗରେ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘରିଛି ମାତ୍ର । ସୁଧା, ବୁଢ଼,
ଚାଇ ପରିହିତ ଯେଉଁ ଭଦ୍ରଜ୍ୟକ୍ରିମାନେ

ଯାହାକୁ ଆମେ ପୌରାଣିକ ସହିତ୍ୟ ଆଖ୍ୟା ଦେଉଛୁ, ତା'ର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ହେଲା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା । ମୁଆ ରୂପରେ ପ୍ରକଟିତ ହେବ ସେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା । ଶ୍ରୀଅରଜିଦଙ୍କ 'Life Divine' ସେହି ଅନାଗତ ଯୁଗର ତାଡ଼ିକ ଇଷ୍ଟାହାର ତା'ର କାର୍ଯ୍ୟକ ଭୂମିକା ତଥା ପରିଣତି ମହାକାବ୍ୟ 'ସାରିତ୍ରୀ' । ତେବେ ଏସବୁ ହେଲେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗଦ୍ୟ ଓ ପଦ୍ୟ । ସାହିତ୍ୟର ପରିସର ବ୍ୟାପକ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ବୋଇଲେ ଜୀବନର ମହତ୍ତମ ଦିଗର ସନ୍ଧାନ । ସେହି ସନ୍ଧାନରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବ ଆମକୁ ପ୍ରସାରିତ ତଥା ଅଞ୍ଚମୁଖୀ କରିପାରିବା ଭଲି କରିବା ଓ ଜଥାସାହିତ୍ୟ ।

ଗୁରୁଗମ୍ଭାର ଭାବ ଫୁଟାଇ ଆଗରେ ଦଳେ ଦଳେ ବିବସ୍ତ୍ର-ପ୍ରାୟ ଯୁବତୀଙ୍କୁ ଫ୍ୟାସନ୍ ପ୍ୟାରେତ୍ତ ବା ବିଭାବି କଣ୍ଠେଷ୍ଟ ନାମରେ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ପରିଚାଳନା ସହକାରେ ଚାଲିବୁଲା କରାଉଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରାଗେତିହାସିକ ମନୋବୃତ୍ତିକୁ ହଁ ନୃତ୍ତନ ଆଳରେ ଚରିତାର୍ଥ କରୁଥା'ନ୍ତି । ବର୍ଷ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ ଜଣେ ଅଭିନେତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ଚିତ୍ରର ପ୍ରୟୋଜକ ନାମରେ ମନ୍ଦିରମାକଲେ, କାରଣ ସେ ମହାଶୟ ସେ ଅଭିନେତ୍ରୀଙ୍କ ପରିଚଯର ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରି ଆଉ ଜଣେ 'ଏକୁତ୍ରା'ଙ୍କୁ ଲଙ୍ଘାଲା କରାଇ ଫଟୋଇଠାଇଛନ୍ତି । ଅଭିନେତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ ମଣିଆ ଲାଦିବଳକେ ଠିକ୍ କିମ୍ ମେ

**ପ୍ରଶ୍ନ: ସାହିତ୍ୟର ପର୍କଳା ଧାରମ
ଚଲା ସର୍ବତ୍ରାଗ ଆଦି ଜୀବନେ ।
ମଧ୍ୟସୁଗ ଦେଇ ଉତ୍ସମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେ
ଧାରା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସର୍ବତ୍ରାଗ
ଓ ସୁନୋଗର କ୍ରମାଗତ ଉତ୍ସଗତି**

କୁଥିବା ପ୍ରଳେ ମଣିଷର ରୁଚିର
ଅଧୋଗତି ଘଟିବାର ରହସ୍ୟ କ'ଣ?
ଉଦ୍‌ଭବ- କୌଣସି ଗୋଟାଏ ହେତୁ
ଦର୍ଶାଇ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଦ୍‌ଭବ ଦେବା ସମ୍ଭବ
ହେବ ନାହିଁ । ଯାହାକୁ ଆମେ ସଜ୍ଞ୍ୟତା ଓ
ସ୍ମୃତିର ଉର୍ଧ୍ଵଗତି ବୋଲି କହିଥାଏଁ,
ତାହା ଆମ ମାନସିକ ଶକ୍ତି ଭିତରେ ହିଁ
ସମିତି । ବିଚରିତନରେ ସ୍ଥଳ ବସ୍ତୁ ଓ ପ୍ରାଣର
କାନାକିଧ ପରାଷା ନିରାଷା ପରେ ମନର
ସୁତ୍ରପାତ ହେଲା କେଉଁ ଦୂର ଅତୀତରେ
ତେବେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶିଖାନ-
ଯୋଗ୍ୟ କଥାହେଲା, ଆଜି ଏସବୁକୁ
ନେଇ କେହି ସୁଖୀ ନୁହନ୍ତି । ବାସ୍ତବିକ,
ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ରୁଚିବୋଧ ନିମ୍ନଗାମୀ
ହୋଇନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ
ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରେ ବିକାଶ
ସହିତ ଆମ ରୁଚିବୋଧର ତୁଳନା
ହୋଇଯାଉଛି, ସେତେବେଳେ
ଆପେକ୍ଷିକ ଭାବରେ ଆମ ରୁଚି
ନିମ୍ନଗାମୀ ହେବା ଭଲି ମନେ ହେଉଛି ।

ଏହି ପରସ୍ପର ଭତରେ ଲୁଚ୍‌
କିଷ୍ଟାଳିକାଶ ମନୁଙ୍କ କାଳରୁ । କିନ୍ତୁ ମନର
ଚେତନାର ଉର୍ଧ୍ଵାୟନ ନୁହେଁ; ଏକ
ପମତଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିଁ ବୁଦ୍ଧି, ଚାତୁର୍ଯ୍ୟ,
ଜ୍ଞାନ, ବୈଷୟିକତାର ନୂଆ ନୂଆ ଅଞ୍ଚଳ
ବାବିଷ୍ଣାର କରିଛି ମନ; ସେ ପ୍ରକୃତିର
ମେକ ରହସ୍ୟ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଛି । କିନ୍ତୁ
ମୁହିକ ବା ସାମାଜିକ ପ୍ରତରରେ ଚେତନାରୁ
ଗୁଣଗତ ବିକାଶ ଘଟିନାହିଁ । ଚେତନାର
କାଶ ଏବଂ କେବଳ ମାତ୍ର ମନର ବିକାଶ
କାଳା କଥା ନୁହେଁ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ
ଚେତନାର ବିକାଶ ଘଟିଛି, କିନ୍ତୁ
ବିର୍ଭନ୍ନଗତ ସାମୁହିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ରହିଛି କିଷ୍ଟତ୍ ଆଶ୍ରମିର ଉପାଦାନ ।
ଆମେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରୁଛୁ ଯେ ଆମ
ବୁଦ୍ଧିବୋଧ ଉନ୍ନତ ହେବା ଜରୁରୀ ।
ଏକ ସାମୁହିକ ସଂକଳ ଦ୍ୱାରା ଏହି
ସାମୁହିକ ଦୁରବସ୍ଥାର ଅପନୋଦନ
ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିବର୍ଭନ୍ନର
ଦାବିରେ ଦାହା ହେବାକୁ ବାଧ । ମନ
ହିଁ ଆମ ବିକାଶର ଶେଷ ସ୍ତର ନୁହେଁ ।
ଏକ ମହାତର ସତ୍ୟ ନିଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ
ଉନ୍ନତ ଭଲି ମନେହୁଁ- ସବୁ
ଅନ୍ଧକାର, ସବୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟାଗ ଭିତରେ ।